

השורה התחתונה

זירת היועצים והמשקיעים

טור אורח | עו"ד יניב אהרונוביץ'

דילמת הדירקטור בקונצרן הישראלי

האם דירקטורים רשאים לשים את שיקולי קבוצת החברות מעל שיקולי החברה שבה הם מכהנים?

הנאמנות שלו לחברה שבה הוא מכהן. בהקשר זה מעניין לבחון החלטת שניתנה בשנה שעברה על ידי השר פט רוד מינץ מבית המשפט המחוזי בירושלים באחד מהליכי הפירוק של קבוצת הפציבה. העניין נסב על חברה בקבוצה שחתמה על מסמכי שעבוד, ערבות וקיווח של נכסיה בבנק מזרחי טפחות להבטחת חובותיהן של חברות אחרות בה. לאחר שהחברה נקלעה לפירוק, ביקש המנהל המיוחד לחייב את הבנק להשיב לה כספים שהועברו מחשבונה לחשבונות של חברות אחרות באשכול, מכיוון שבהעברת אלה לא הובאה בחשבון טובת החברה הספציפית אלא טובת הקונצרן.

האם דירקטורים של חברה שהיא חלק מקונצרן ("אשכול חברות") רשאים להביא בחשבון שיקולים של טובת הקונצרן כולו או של חברות אחרות בו ואם כן – האם נכוחם של שיקולים אלה לגבור על שיקולי טובת החברה שבה הם מכהנים? משפט רודי קונצרנים כמו זה הישראלי, שאלות אלה אינן נדירות, וצריכות לעניין כל מי שמכהן כדירקטור או נושא משרה בחברה שהיא חלק מאשכול חברות.

הדיון הישראלי מכיר במפורש באפשרות של כוונה של אדם כנושא משרה בכמה חברות באשכול חברות. עם זאת, הוא אינו כולל הוראות מיוחדות לגבי אשכול חברות, ניהול, או יחסי הגומלין בין החברות בו. אין הוראות גם ביחס לקשרי הגומלין בין תפקידו של אדם כנושא משרה בחברות שונות באותו אשכול.

השופט מינץ. טובת החברה בראש

השופט רדה את הבקשה, וקבע כי למרות חובת נושא משרה לראות את טובת החברה לנגד עיניו, קיימת נסיבות שבהן אפשר לשקול – כשיקול משני – את טובתן של חברות אחרות באשכול. כלומר, בית המשפט אפשר את שיקוליהם של שיקולים קונצרניים, אך קבע כי בראש ובראשונה יש לוודא כי ההסקה היא לטובת החברה הספציפית, ורק לאחר מכן ניתן לשקול את טובת האשכול כמה לאותה עסקה. אילו השלכות פרקטיות יכולות להיות לכך? למשל, במקרה שבו חברה עורכת התמחרות בין ספקים, ואחד מהם חבר בקונצרן. בהנחה שלבחירת החברה עומדת כמה הצעות הוות, ייתכן שהחברה רשאית לבחור את הצעתו של הספק הקשור אליה, מתוך שיקולים של טובת אשכול החברות.

חשוב לסייג ולומר שהחלטת התייחסה למקרה שבו היו חברות האשכול כבעלות אותם בעלי מניות, ובית המשפט ראה בקבוצת החברות כטיבה אחת, כאשר "יחסיים ההדדיים בין כל החברות היו הדוקים עד בלתי ניתנים לניתוק".

הכותב הוא שותף במחלקת מיזוגים ורכישות במשרד תדמור ושות' פרופ' יובל לוי ושות'

השורה התחתונה

ייתכן שדירקטורים רשאים לשקול את טובת הקונצרן, אך רק כשיקול משני – לאחר שהוא מבטיח בחשבון את טובת החברה שבה הוא מכהן

טור אורח | ד"ר צבי גבאי

מי ידע מה, למה וכמה על עסקת אינטל-מובילאיי

תיק הבזק שגיבשה רשות ניירות הערך האמריקאית נגד פרופ' אריאל דרבסי וד"ר אמיר ולדמן, בחשד לשימוש במידע פנים, הוא בינתיים נסיבתי מאוד

פרופ' אריאל דרבסי

ד"ר אמיר ולדמן

כאן שימוש במידע פנים. מנגד, נראה כי SEC אין מידע כלשהו על זהותו של איש הפנים, שלכאורה מסר לדרבסי וולדמן מידע על העסקה, אין פרטים לגבי מידע הפנים שלכאורה נמסר להם, או מתי הוא לכאורה נמסר. כל שידוע הוא כי השניים קשורים בצורה כלשהי לאוניברסיטה העברית בירושלים, ושהאוניברסיטה קשורה למובילאיי. ד"ר בסי מכהן כסגן דיקן הפקולטה למדעי הטבע באוניברסיטה, וולדמן היה בעבר סגן נשיא סינרדו, הפעילה בתחום הרפואי-אסתטי.

נטל הוכחת העטות על התובע

במילים אחרות, מדובר בתיק נסיבתי, שיכול אולי להספיק במקרה של הליך מנהלי או משמעותי, אך לא זה המקרה כאן, שכן SEC הגיש כתב תביעה לבית משפט פדרלי. מדובר בתביעה אזרחית, שבמסגרתה מוטל על התובע נטל הוכחת טענותיו. בסוג זה של תביעה – שאין לו מקבילה בישראל – שבו מבקש גוף שלטוני מבית משפט להטיל על התובע טענות סנקציות כספיות ואחרות, נוטים בתי המשפט הפדרליים בארצות הברית שלא להקל עם SEC.

כלל לא נכוח שהרצף הנסיבתי והעסקאות החריגות יספיקו לרשות התובעת כדי לזכות בבית המשפט, ומאמצים אדירים, כדי לנסות לאתר ראיה ישירה, שלטמו על כך שהשניים פעלו כשכירים מידע מוקדם על עסקת אינטל-מובילאיי.

אך תסתיים הפרשה: אף שבתחילתה הכל הותרש כהרף עין, הרי שיהיה צורך להתאזר בהרבה מאוד סבלנות כדי לדעת מה יעלה באחריתה.

השורה התחתונה

לא בטוח שהרצף הנסיבתי והעסקאות החריגות יספיקו ל-SEC כדי לזכות במשפט, ומדובר בתיק עושה מאמצים אדירים למצוא ראיה ישירה

13 במרץ 2017 נפל דבר. זה היה היום שבו הודיעה אינטל על רכישת מובילאיי הישראלית במחיר חסר התקדים של 15.3 מיליארד דולר. מדובר באקוויז מרהיב היצרנית המעורבת למניעת תאונות דרכים – ממייסדיה ועד אחריו עובדיה – אך גם בעסקה מצוינת לכלכלת ישראל ולמונטין שלה כאומת הסטארט-אפ ישראלים רבים, שעד לאחריה לא ידעו יותר מדי על מובילאיי, התמלא גאוה על "האקוויז הגדול בתולדות המשק הישראלי", כפי שהתקשרת הכתירה את העסקה.

שיא מהירות בהגשת התביעה

לא עברו עשרה ימים מההודעה הדרמטית, והתברר שבעסקה נשבר שיא נוסף: שני ישראלים שסחרו במניות מובילאיי לפני הדיווח ומיד לאחריו, עוררו את חשדה של רשות ניירות ערך האמריקאית (SEC), שהשלימה בתוך ימים חקירת בזק על פעילות המסחר שלהם והגיעה למסקנה כי מדובר בשימוש במידע פנים. הדגולטור האמריקאי מיהר להגיש נגד השניים תביעה אזרחית לבית משפט פדרלי בניו יורק ולעקל את חשבונות ניירות הערך שלהם.

המהירות שבה התנהלה החקירה והבשילה להליך משפטי היא חסרת תקדים, כוראית בעשור האחרון, שכן גם בארץ וגם בארצות הברית מתפרסות